

Pritam Singh and others v. State of Punjab (Tewatia, J.)

**ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.**

**ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।**

**ਬਨਾਮ**

**ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।**

**ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1980 ਦਾ ਨੰਬਰ 4732-ਐੱਮ.**

**5 ਜਨਵਰੀ 1981**

**ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ 1) — ਧਾਰਾ 61 ਅਤੇ 75 — ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ (1974 ਦਾ II) - ਧਾਰਾ 468 ਅਤੇ 470 — ਪੁਲਿਸ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦੀ ਹੈ — ਅਜਿਹੇ ਚਲਾਨ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਅਤੇ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ - ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ — ਅਦਾਲਤ — ਕੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 470 (3) — ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।**

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (1981)2

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 468 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ.ਐਲ.) ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਝੋਂਪੜੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 468 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੰਭਾਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 470 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 470 ਦੇ ਉਪਬੰਧ <sup>1</sup> ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਸੀਮਾ ਦੇ

ਨੀਰੀਓਡ ਦੀ ਸਫੈਦ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 470 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦਾ 21) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹੱਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ + ਉਹ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 51)

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਖਰੜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਇਤ ਹੈ। ਸਮੇਤ ਚਾਰਜ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਮਾਵ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ) ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਏ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਖਰੜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਇਤ ਹੈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

**ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ .**

**ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਐਲ.ਸਚਦੇਵਾ ।**

**ਨਿਰਣਾ**

**ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ. — (ਓਰਲ)।**

1

(1) 23 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਸਟਾਫ ਨੇ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਐਚਆਰਏ 8772 ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ 95 ਬੋਤਲਾਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ 28 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚਲਾਨ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

Pritam Singh and others v. State of Punjab (Tewatia, J.)

ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 20 ਅਗਸਤ, 1979 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 29 ਅਗਸਤ, 1979 ਨੂੰ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਚਲਾਨ 28 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਸੀ. ਸੈਕਸ਼ਨ 470, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚਲਾਨ ਉਪ-ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਠੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 468 ਦੀ ਧਾਰਾ (2), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ\* ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 3 ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"468. (1) ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ।

(2) ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਵੇਗੀ-

(a) ਛੇ ਮਹੀਨੇ, ਜੇਕਰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਹੈ;

(b) ਇੱਕ ਸਾਲ, ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

(c) ਤਿੰਨ ਸਾਲ, ਜੇਕਰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕੱਠੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। "

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 470 (3) ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"470. (3) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ। —ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

\*            \$            \*            \*            >            >

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"75. (1) ਕੋਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ-

- (a) ਧਾਰਾ 61 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 66 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ- ਪਛਾਣੇ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ; ਜਾਂ
- (b) ਸੈਕਸ਼ਨ 62, ਸੈਕਸ਼ਨ 63, ਸੈਕਸ਼ਨ 64, ਸੈਕਸ਼ਨ 65, ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

i

ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਕਨੂੰਨ, ਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (c) ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 468 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ (3) ਧਾਰਾ 47f ਦਾ? ਕੋਡ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 470(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਜੇ

(5) ਕੇਸਹੀਨੀਚੰਦ ਨੂੰ, ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੈਕਸ਼ਨ 470 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਾਊਂ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਈਕੋਡ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ o(3); eofਿ ਸੈਕਸ਼ਨ c470i0 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਪ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ। -ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਦੀ ਧਾਰਾ (2), ਅਦਾਲਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 473 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"473. ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ-

ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ  
ਅਤੇ ਹੋਰ (ਆਈ. ਐੱਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.)

ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ , ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ "

f

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 1 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਖਰੜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

#### **ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

**ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.ਜੇ.**

**ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।**

**ਬਨਾਮ**

**ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ, -**

**ਜਵਾਬਦੇਹ.**

1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2031

7 ਜਨਵਰੀ 1981

*ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV) - ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 33-ਸੀ (2) - ਬਕਾਇਆ ਉਜਰਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 33-ਸੀ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ -ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ—ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 33-ਸੀ (2) ਦਾ ਸਾਪੇਖਿਕ ਦਾਇਰੇ — ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।*

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਸੀ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ